

RECENSIE

COURAGE CONNY JANSSEN DANST

★★★★☆ DANS

23 JUNI 2016 - DE FERRO, ROTTERDAM - SPEELLIJST

ROND EN ROND IN EEN MACHTIGE CIRKEL

Door Dick van Teylingen gepubliceerd 24 juni 2016

Conny Janssen danst misschien wel het liefste in ruige omgevingen: verlaten fabriekshallen, onderzebootloodsen, tramremises. Behalve dat je daar lekker de ruimte hebt, krijg je er het contrast tussen de menselijke en de megamaat cadeau. In *Courage* laat ze haar dansers los op de immense gashouder, industrieel erfgoed uit 1920, in het Rotterdamse Vierhavengebied.

Wat zou de diameter zijn van de enorme stalen hoedendoos die ooit vol zat met gas? Veertig meter? Zestig meter? Aan het begin van de voorstelling legt Davide Bellotta met de dekens die op hoopjes liggen een kleurig pad overdwars. De dansers wagen zich er een voor een overheen, zoekend en tastend, met kleine gebaren van huiver en nieuwsgierigheid.

In de zee van ruimte die het speelvlak is, ligt het muziekeiland van Maartje Teussink. Zij componeerde de soundtrack, met feestelijke muziek en tinkelende belletjes, maar ook ronduizende elektronica, klarinet met zang, en de stoere ritmes die ze slaat op haar contrabas. Een bescheiden, maar heel waarde- en sfeervolle bijdrage levert het koortje achter haar. Het bezet een segmentje van de enorme cirkel, drie rijen dik, waar ook het publiek zit. Op kringloopstoelen, allemaal anders, wat er vrolijk en divers uitziet.

Divers en kleurrijk zijn ook de dansers. Ze hebben hun wortels in uiteenlopende culturen en werelddelen en laten de tonen zien die de menselijke huid kan aannemen. Het gaat Janssen om meer dan fraai gebeeldhouwde lijven. Die zijn er, maar ze staan altijd in dienst van expressie en de kracht van diversiteit. Dus is er plaats voor de Japanse powervrouw Marko Shimoda, de oudtestamentische profeet Bellotta en de kleine, pittige Courtney Robertson. Iedereen is anders en eigen, niemand is minder en het is steeds boeiend om te zien hoe ze zich tot en met elkaar verhouden, in matchende of juist sterk contrasterende duetten.

Voor die duetten is plaats als de dansers zich de ruime een beetje vertrouwd hebben gemaakt. Met hun kleine, soms mimische gebaren verkennen en proberen ze. Ze krabbelen terug, falen misschien, maar gaan dan toch weer door, met ontzag en zelfbewustzijn, met begrip en verwondering, angstig en verwachtingsvol. Geleidelijk durven ze weidsere gebaren aan, verdiepen ze zich in elkaar en komt er ruimte voor liefde. Veranderingen in de sfeer zorgen weer voor schrik- en vluchtreacties. Je blijft als mens altijd onderhevig aan grotere krachten.

Het decor ondersteunt dat idee heel overtuigend. Thomas Rupert heeft met de stoelen rondom en de grote bleke bol als middelpunt een groot gebaar gemaakt dat samen met het licht van Remko van Wely uitstekend werkt.

Het is Conny Janssen gelukt om met haar dertien dansers de immense ruimte naar haar hand te zetten, in beeld, geluid, licht en beweging. De sfeer van haar voorstelling doet denken aan het nieuwe circus van bijvoorbeeld Le Théâtre du Soleil. *Courage* is een complete avond. Vooraf kun je eten, tentoonstellingen bekijken en naar een bandje luisteren. Als je na afloop buitenkomt, krijg je met een beetje geluk nog een prachtige lucht als toegift, boven de skyline van de Rotterdamse havens.

ELDERS

DE VOLKSKRANT

★★★★☆

'De dansers, een prachtig gemêleerd ensemble, delen de hal met een witte bol die als een volle maan boven het midden van de betonvloer hangt, de fantastische multi-instrumentalist en vocalist Maartje Teussink en natuurlijk het publiek, dat naast een koor is opgesteld op allemaal verschillende stoeltjes. In anderhalf uur transformeert de Ferro van verlaten industrie in een leefomgeving en worden schichtige zoekende wezens een hechte club mensen.' [Mirjam van der Linden](#)

HET PAROOL

★★★★☆

'Verstillend en explosiviteit worden dynamisch afgewisseld. Uiteindelijk wint in *Courage* vooral de breekbare introspectie, in een voorstelling die optimaal gebruik maakt van de bijzondere ruimte. Als de danswezens weer vertrekken is de cirkel net zo rond als de gashouder.' Fritz de Jong

NRC HANDELSBLAD

'Heel langzaam transformeren aarzelende schuifelpasjes en schrikachtige stuipjes tot zelfverzekerder stappen, sprongen, dansen – al is Janssen minder gul met gevarieerde choreografie dan in eerdere werk. Zij toont de nietige mens, op zichzelf teruggeworpen in een oneindige kosmos. Oneindig als de grote cirkel van het ronde speelvlak met een enorme witte 'maan' erboven, even beeldschoon als bedreigend. De dansers bewegen zelf als hemellichamen van en naar elkaar, samen kluitend, uiteenspattend, zoekend naar manieren om een gemeenschap te vormen.' Francine van der Wiel

SPEELLIJST

De eerstvolgende drie speelbeurten van deze voorstelling: